
Implicacions didàctiques d'una normalització nacional

FERRAN PASTOR I BELDA*

Quan el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes es va adreçar al Conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, el passat 19 de novembre, per tal de proposar-li oficialment, entre altres mesures, la "realització de gestions amb la Generalitat Valenciana i la Generalitat del Principat de Catalunya per tal que en la part pròpia del currículum de cada comunitat autònoma que preveu la LOGSE es coordini la inclusió d'objectius i continguts d'àmbit de Països Catalans a les àrees de Ciències Socials i Naturals", no només donava compliment a un acord de la 1.ª trobada de Representants dels Sindicats de Treballadors de l'Ensenyament (Confederació d'STEs) dels Països Catalans, realitzada a Barcelona el passat 7 d'octubre. També era un acte reivindicatiu històric, atès que en l'aspecte del currículum representava un salt qualitatiu en el procés de reconstrucció i normalització nacionals a l'ensenyament no universitari.

Perquè després de més de 15 anys de democràcia encara no s'ha engegat una tasca pedagògic-didàctica majoritària que diferenciï l'estudi dels Països Catalans del de la resta de l'Estat espanyol a les matèries en què habitualment s'utilitzen marcs geogràfics i con-

ceptes nacionals. Tot i que és cert que s'ha realitzat un gran esforç que arranca de la Renaixença, moltes vegades quasi sense suport institucional per incorporar el país respectiu (Mallorca, Eivissa, Formentera, Menorca, País Valencià, Catalunya Nord, Principat) i la nostra llengua als programes escolars i com a ús vehicular, és evident que hem d'anar més lluny si volem un futur digne dins l'Europa dels ciutadans i dels pobles que estam construint, si volem una normalització cultural com la que tenen les llengües i cultures europees normals (portuguesa, italiana...); si volem, en definitiva, ser un país normal.

I perquè ja comença a ser hora que la nostra activitat escolar reflexe el que ja és no només una realitat nacional, sinó també una regió econòmica ben dinàmica, certificada pel President Canyelles, el qual en el seu darrer discurs d'investidura va xerrar llargament de l'*Eix Mediterrani*. Pel President Lerma, que l'anomenà *Arc Mediterrani* en la conferència que va fer en el seu recent viatge a Mallorca; pel President Pujol, que fa servir el nom més nostrat de *Països Catalans*; i pel nou batle de Perpinyà: "*Perpinyà la Catalana*" és el nou eslògan de l'Ajuntament que presideix.

Mentre es prepara un adequat currículum de la nostra

nació que complementi el currículum del propi país, podem anar fent coses, com per exemple:

- Diferenciar els Països Catalans, Euskadi i Galícia... de la resta de l'Estat quan s'estudiï algun aspecte econòmic i geogràfic de l'Estat espanyol i d'Europa, emparant-nos en la llibertat de càtedra consagrada a la LODE i a la Constitució i en la mateixa terminologia constitucional i estatutària -nacionalitats històriques-.

- Connectar la resta dels Països Catalans, encara que siga amb una breu referència, quan s'estudie el país del propi alumne.

Experiències interdisciplinars:

- Relacionar sistemàticament la història, l'expansió de la llengua catalana i la situació institucional i sociolingüística dels programes de llengua amb la història general dels nostres països i així començar a establir una història de la nostra nació diferenciada, la qual cosa ja consta un poc en els programes d'història com a la Corona d'Aragó.

- Quan a l'àrea de literatura catalana s'estudiï qualsevol autor, es pot lligar amb Ciències Socials per realitzar un estudi introductor del seu país. I el mateix quan s'estudiïn els dialectes o s'esmentin aspectes de la cultura tradicional.

- Lligar la història local (conquesta i repoblació catalanes, Germanies, Guerra de Successió) amb la història general de la nació, i fer estudis comparatius de la geografia i l'economia amb altres pobles i ciutats dels PPCC (per a la qual cosa tenim bones enciclopèdies i bons manuals).

I naturalment acabaré citant Fuster, un Fuster que l'any que jo vaig nàixer escrivia el pròleg d'*Els Mallorquins*, de Josep Melià, obra que incorporava a les Illes a l'embranchida dels 60: "Els Països Catalans, això que per entendre'ns ens hem acostumats a anomenar Països Catalans, constitueixen un cos social homogeni des de molts de punts de vista, començant per la llengua i per tot el que la llengua comporta. També és clar que només amb la restauració d'u-

na consciència 'unitària' dels Països Catalans podrem, uns i altres -'catalans', 'mallorquins', 'rossellonesos', 'valencians'-, sentir-nos 'normals' en un esdevenidor desitjable" (Joan Fuster, Sueca, 3 de novembre de 1964).

* Mestre.

FOTOCOPIES BOHIGAS
 C/ dels Oms, 40 - Palma
FOTOCOPIES COLOR
DES DE 100 PTES.
PREU ESPECIAL PER A ESTUDIANTS